

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

ความหมายของสปา

1. ความหมายของสปา

ความหมายที่ 1 สปา มาจากภาษาละตินว่า “Sanus per Aquam” หรือ Sanitas per aquas ซึ่งแปลได้ใจความว่า สุขภาพจากสายน้ำ การบำบัดด้วยน้ำ หรือการดูแลสุขภาพโดยการใช้น้ำ

ความหมายที่ 2 สปา หมายถึงชื่อเมืองเล็ก ๆ ใกล้กับ เมืองลีห์ ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเบลเยียม ติดกับชายแดนของเยอรมัน เป็นเมืองที่เป็นแหล่งของน้ำพุที่มีแร่เหล็กตามธรรมชาติ เชื่อกันว่าในปี 1326 ช่างเหล็กของเมือง Collin le Loupe ได้ยื่นข้อเสนองานน้ำพุดังกล่าวเกี่ยวกับสรรพคุณในการรักษาโรคจึงค้นคว้าหาจนพบ และน้ำพุนี้สามารถรักษาอาการป่วยไข้ของเขาให้หายไปได้จริงๆ ภายหลังสถานที่นั้นถูกยกย่องให้เป็น health resort ที่โด่งดังและเป็นที่ยอมรับในเรื่องของการรักษาสุขภาพและอาการเจ็บป่วยต่างๆ ผู้คนส่วนใหญ่รู้จักในนามของ Espa ซึ่งเป็นรากศัพท์ที่หมายถึง น้ำพุ ในปัจจุบัน คำดังกล่าวถูกใช้ในภาษาอังกฤษว่า spa ซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายในความหมายของสถานที่ตากอากาศเพื่อสุขภาพ (health resort)

ความหมายที่ 3 สปาอีกหนึ่งความเชื่อที่มีแนวคิดคล้ายคลึงกันก็คือ Spa เป็นชื่อของหมู่บ้านเล็กๆแห่งหนึ่งในเบลเยียม ที่ซึ่งมีแหล่งน้ำแร่ หรือน้ำพุร้อนตามธรรมชาติปรากฏอยู่ และถูกค้นพบโดยชาวโรมันโบราณ ทหารโรมันนิยมที่จะใช้น้ำพุแห่งนี้เป็นที่รักษาอาการบาดเจ็บที่กล้ามเนื้อหรือ บาดแผลที่ได้รับจากการสู้รบ

ความหมายที่ 4 สปา โดยทั่วไปหมายถึงการบำบัดดูแลสุขภาพแบบองค์รวมด้วยวิถีทางธรรมชาติที่ใช้น้ำเป็นองค์ประกอบในการบำบัดควบคู่ไปกับการบำบัดด้วยวิธีการทางการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ โดยใช้ศาสตร์ผสมผสานทั้ง 5 ได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส เป็นปัจจัยที่สร้างภาวะสมดุลระหว่างร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ อารมณ์

ความหมายที่ 5 สปาเป็นการบำบัดแบบองค์รวมที่เน้นการป้องกันการเจ็บป่วยมากกว่าการรักษา Wildwood, Chrissie, 1997 กล่าวว่าการที่อารมณ์แปรปรวนมีโอกาสทำให้เกิดการเจ็บป่วย

จากความหมายข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่า สปา คือ การบำบัดด้วยน้ำภายใต้การดูแลของนักบำบัด แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงเป็นสถานที่ในการพักผ่อน เพื่อให้ได้มาซึ่งสุขภาพองค์รวมที่ดี... นภารัตน์ ศรีละพันธ์, 2549

ในเชิงความเชื่อตามประวัติศาสตร์ สปามีหมายถึงสถานที่ที่มีน้ำพุตามธรรมชาติที่ซึ่งสามารถบรรเทา และ รักษาอาการเจ็บป่วยจากโรคภัยต่างๆ ได้ ซึ่งน้ำเหล่านี้สร้างศรัทธาและความเชื่อถือทางจิตวิญญาณอย่างมาก โดยยังคงความเป็นปริศนาในการบำบัดโรคภัย

ในเชิงร่วมสมัย เป็นสถานที่อำนวยความสะดวก และ ทูมเทให้กับทั้งทางด้านการบำบัดทั้งกายภาพ และ จิตใจ อารมณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งสุขภาพที่ดีและชีวิตที่ผาสุก สปาต้องใช้น้ำในแง่ของการให้การรักษาและบำบัด โดยมีพื้นฐานมาจากการใช้ประโยชน์ของวิตามินและเกลือแร่จากธรรมชาติ สปร่วมสมัย ยังให้การบรรเทาอาการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา ผ่านการรักษาด้วยวิธีการแพทย์ที่ครบครัน ผ่อนคลายความตึงเครียด ให้การดูแลและทะนุถนอมทั้งความงามทางร่างกาย และอารมณ์ ความรู้สึก ณ ปัจจุบันนี้ สปาได้สร้างเอกลักษณ์ขึ้นมาได้อย่างเด่นชัดในเรื่องของสถานที่และการตกแต่งจะต้องให้ความสำคัญและความเคารพเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก

2. วิวัฒนาการของ สปา

ประวัติศาสตร์ของการบำบัดรักษาโรคด้วยสายนํ้าสามารถย้อนกลับไปได้นับพันๆ ปี ในช่วง 2400 ปีก่อนคริสตกาล วัฒนธรรมของชาวอินเดียโบราณได้สร้างระบบการบำบัดร่างกาย และจิตใจ ด้วยการชำระล้างในสายนํ้าศักดิ์สิทธิ์ ตามหลักฮินดู

ตามอารยธรรมโบราณมีการบ้วนน้ำเสมือนหนึ่งพลังวิญญานธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ ชาวอียิปต์ ชาวอัสซีเรียและชาวเมโสโปเตเมีย ใช้น้ำแร่ ในการรักษา บำบัดโรค

สำหรับชาวญี่ปุ่น จีน กรีก และโรมัน ใช้อาบน้ำอุ่นลดอาการเหน็ดเหนื่อย เมื่อยล้าของร่างกายช่วยส่งเสริมการรักษาบาดแผล รวมทั้งบำบัดอาการซึมเศร้า ไร้ชีวิตชีวา ส่วนชนชาติกรีก เป็นชนกลุ่มแรกที่ค้นพบและเชื่อมั่นศรัทธาในความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ไ้ระหว่าง

สุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และ จิตใจที่สุข สงบและมั่นคง ดังนั้นพวกเขาจึงสร้างศูนย์กลางใกล้เคียง น้ำพุร้อน หรือ น้ำแร่ ขึ้นมาเป็นที่สำหรับใช้อบน้ำ และ คลายอาการปวดตามข้อและกล้ามเนื้อ ฯลฯ

เมื่อประมาณ 500 ปีก่อนคริสตกาล การอาบน้ำ พัฒนาการเป็นวิธีหนึ่งในการบำบัด รักษา โดยอ้างอิงได้จากการสร้างสถานที่ หรือ บ่ออาบน้ำที่ใหญ่โต และซับซ้อนมากกว่าที่จะใช้เป็นเพียง สถานที่ชำระล้างร่างกายเพียงอย่างเดียวเท่านั้น เช่น The Roman Bath ในเมืองบาร์ที่ประเทศอังกฤษ หรือ Caloglu Hamami ในกรุงอิสตันบูล ประเทศตุรกี เป็นต้น ลักษณะการตกแต่งของโรมัน บาร์ที่ Caloglu Hamami ในกรุงอิสตันบูล ประเทศตุรกี จะเป็นโครงสร้างที่หรูหรา เน้นการตกแต่งแบบ ประดับประดาอย่างฟุ่มเฟือย แต่เปิดรับแสงธรรมชาติอย่างเต็มที่ หลังคาสูง และล้อมรอบด้วยผนัง กระฉก สระอาบน้ำจะถูกปูด้วยหินอ่อน และกระเบื้องโมเสก กรรมวิธีในการใช้โรมัน บาร์พบว่า ผู้คนจะเข้ามาในห้องแต่งตัวเป็นห้องแรกซึ่งมีชื่อเรียกว่า Apodyterium ห้องนี้จะถูกตกแต่งด้วย ตู้ และชั้นวางของมากมายเพื่อใช้เก็บรักษาข้าวของส่วนตัว และชาวโรมันไม่ได้เปลือยกายอาบน้ำ แต่ จะสวมใส่ชุดที่ตัดเย็บด้วยเนื้อผ้าบางเบา รวมทั้งสวมรองเท้าแตะเพื่อป้องกันเท้าจากพื้นห้องที่มีความร้อน สำหรับผู้ชายจะเข้าไปในส่วนที่เรียกว่า Palaestrae หรือส่วนที่ใช้ออกกำลังกายต่างๆ ขึ้นแรกพวกเขาจะผ่านการทาตัวด้วยน้ำมันจากพวกทาส ต่อด้วยการออกกำลังกายด้วยวิธีต่างๆ เช่น การยกน้ำหนัก มวยปล้ำ บอลเกมส์ หรือแม้แต่การวิ่ง ผู้ชายมักจะชื่นชอบกิจกรรมเหล่านี้เป็นพิเศษ มากกว่าผู้หญิงที่มักจะใช้สถานที่อาบน้ำเป็นที่สำหรับพบปะ สังสรรค์ และชำระล้างร่างกายจากสิ่งสกปรก หลังจากผ่านการออกกำลังกายแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการเข้าสู่บริเวณที่เรียกว่า Tepidarium หรือ ห้องเตรียมตัวก่อนการอาบน้ำ ณ ที่นี้ น้ำมัน ผืน หรือ เสื้อสิ่งสกปรกต่างๆจะถูกขัดชะล้างออกไปด้วยกรรมวิธีที่เรียกว่า strigil ขั้นตอนสุดท้าย คือการเข้าสู่ Caladarium หรือห้องที่เต็มไปด้วยไอน้ำที่มาจากสระน้ำร้อน หรือในบางครั้งกลุ่มคนที่นิยมใช้ Roman bath อาจจะเข้าสู่ Laconicum สถานที่ใช้ความร้อนแบบแห้งคล้ายคลึงกับห้องอบซาวน่าแบบปัจจุบันแทนก็ได้ หลังจากผ่านการใช้ความร้อนดังกล่าวแล้วจะต้องตามด้วย Frigidarium หรือห้องเย็นที่มีไว้สำหรับปิดรูขุมขนที่ถูกกระตุ้นให้เปิดด้วยความร้อน และการสูญเสียเหงื่อ ห้องเย็นนี้มักจะมีสระน้ำเย็นที่ขนาดมีตั้งแต่เล็ก เพื่อใช้แค่ล้างเหงื่อออกไป หรือใหญ่ขนาดเป็นสระว่ายน้ำเย็นเลยก็ได้ ห้องนี้ยังอาจให้บริการอื่นเพิ่มเติมอีกก็ได้ อาทิเช่น บริการนวดร่างกายด้วยน้ำมันหอม เป็นต้น

สืบเนื่องมาจากการเรืองอำนาจในสมัยโรมัน จำนวนสถานที่อาบน้ำสาธารณะในลักษณะโรมัน บาร์จึงเพิ่มจำนวนตามไปด้วย ในช่วง 300 ปีก่อนคริสตกาล มีจำนวนทั้งหมดมากกว่า 900 แห่งทั่วอาณาจักร สเปนโรมันที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดยังคงเหลือร่องรอยไว้ให้ศึกษาถึงประวัติความเป็นมาที่เมือง Merano ประเทศอิตาลี

โดยทั่วไปชายและหญิงจะแยกกันอาบน้ำโดยเคร่งครัด ผู้หญิงมักจะใช้บริการในช่วงเช้า ในขณะที่ผู้ชายมักจะไปในช่วงบ่าย แต่ก็ยังมีหลักฐานปรากฏให้เห็นว่าบางสถานที่อนุญาตให้ชายหญิงใช้บริการรวมกันได้ ซึ่งมักจะเชื่อกันว่าเป็นสถานที่ประกอบกิจการของหญิงบริการนั่นเอง

การไปใช้บริการสถานอาบน้ำแบบโรมันบาสนั้นมักจะกินเวลานานหลายชั่วโมง เนื่องจากประกอบไปด้วยการออกกำลังกาย การพูดคุย สังสรรค์ ในบางสถานที่ที่มีขนาดใหญ่โต อาจจะมีมุมพักผ่อนอื่นๆ เสนอบริการด้วยก็ได้ เช่น สวน ห้องสมุดหรือห้องอ่านหนังสือ ภัตตาคาร บาร์ ร้านค้า หรือแม้กระทั่งโรงหนังหรือโรงละคร

ในยุคที่สิ้นสุดอำนาจของอาณาจักรโรมัน ความนิยมในการใช้บริการสถานอาบน้ำแบบโรมันบาสนั้นเริ่มน้อยลง มาตรฐานการรักษาอนามัยลดต่ำลง ถึงขนาดฆ่าเชื้อ และเมื่อเข้าสู่ยุคกลางของยุโรป ความสนใจของผู้คนลดต่ำลงด้วยอิทธิพลความเชื่อใหม่ที่ป่าเถื่อนและรุนแรงเกี่ยวกับการใช้ไฟหรือน้ำ

ในช่วงระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 15 16 และ 17 ได้มีแพทย์ชาวยุโรปบางคนสนับสนุนในการนำน้ำกลับมาใช้ในวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาอีกครั้งหนึ่ง

ปี ค.ศ. 1697 Sir Jonh Floyer ใช้การบำบัดรักษาด้วยความร้อนและเย็นจากอุณหภูมิในการอาบน้ำ และในปี 1747 John Wesley ตีพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับธาราบำบัด โดยมีแนวคิดว่าเป็นแนวคิดที่ง่ายและเป็นธรรมชาติที่สุดในการรักษาโรคภัยและอาการเจ็บป่วยส่วนมาก นักบวชชาวบาเวเรีย Sebastian Kniepp ได้คิดค้นทฤษฎีที่ว่าความร้อนและความเย็นรักษา กระตุ้น ระบบประสาท และระบบการไหลเวียนของร่างกาย ซึ่งเป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียงและ Professor Winterwitz แห่งกรุงเวียนนา ทุ่มเทใช้ชีวิตของเขาในการศึกษาและทดลองทางวิทยาศาสตร์เพื่อจัดตั้งมูลนิธิเกี่ยวกับธาราบำบัดสมัยใหม่ขึ้นมา

ใน ค.ศ. ที่ 16 สปาเริ่มกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้ง ดึงดูดผู้สนใจเกี่ยวกับการรักษาอาการเจ็บป่วยเป็นจำนวนมาก พัฒนาการในครั้งนี้ต่อเนื่องมาจนถึงศตวรรษที่ 18 แต่ความแตกต่างเกิดขึ้นเมื่อชาวยุโรปส่วนใหญ่ไม่รู้สึกลดประสิทธิภาพในการที่จะเปลี่ยนกายอาบน้ำกับเพศตรงข้าม สืบเนื่องมาถึง ศตวรรษที่ 19 สปาถูกพัฒนาขึ้นอย่างพิถีพิถันและประณีตบรรจงมากขึ้น ประกอบกับผู้คนที่ให้บริการในเรื่องนี้มีความรู้ความสามารถและรักษาระดับการให้การบำบัดรักษา อย่างถูกต้องและมีมาตรฐานในระดับมืออาชีพ การบำบัดรักษาอย่างผิดๆ ไม่สามารถตอบคำถามได้อีกต่อไป นักบำบัดเริ่มพิจารณาให้ผู้เข้ารับการรักษารับการเยียวยาทั้งวิธีอาบ แช่ รวมไปถึงทั้งการดื่มน้ำสะอาดตามธรรมชาติอีกด้วย สปาเหล่านี้ได้ประสบความสำเร็จอย่างงดงามและพัฒนาருढ़น้าอย่างรวดเร็ว ซึ่งในที่สุดได้มีการขยายประเภทการให้บริการออกไปถึงขนาด มีภัตตาคาร บ่อนกาสิโน ความบันเทิงอื่นๆ เช่น การแสดงดนตรี หรือแม้กระทั่งสนามแข่ง ความหรูหรา ตระการตาเหล่านี้ดึงดูดให้แม้แต่

พระราชวงศ์ชั้นสูงในยุโรป ตัดสินใจที่จัดงานเลี้ยงรับรองระดับชาติหรือแม้แต่พิธีอภิเษกสมรสขึ้นในสภาพแวดล้อมดังกล่าว เพื่อรักษาภาพพจน์ที่หรูหราของตนเอง และสปาก็เดินทางมาถึงจุดที่เรียกว่าสิ่งสร้างสรรค์ได้อย่างงดงาม

แต่ด้วยเหตุผลแวดล้อมต่างๆข้างต้น ทำให้วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของสปาในการเป็นสถานบำบัดเพื่อสุขภาพค่อยๆเลือนหายไป แต่ถูกแทนที่เข้ามาด้วยภาพลักษณ์ของสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพื่อความผ่อนคลายมากขึ้น สปาที่ยังคงรักษาแนวคิดเดิมที่เป็นศูนย์กลางแห่งสุขภาพที่ดีกลายเป็นที่รู้จักในนามของ health farm แทน ซึ่งแนวโน้มที่จะมีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักกว้างขวางก็กลับน้อยลงไปเช่นกัน

ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ได้มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอีกครั้ง โดยกระแสความนิยมในสุขภาพที่ดีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยผู้ที่จุดประกายปรากฏการณ์นี้ขึ้นมาเป็นที่รู้จักกันในนามของ Baby Boomers หรือผู้หญิงในวัยที่เริ่มวิตกกังวลกับอายุที่มากขึ้นเรื่อยๆของตัวเอง

ปัจจุบันนี้คำว่า “สปา” เริ่มเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในทิศทางใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องการบำบัดทางกายภาพ (treatments) หรือวิธีการต่างๆที่เกี่ยวข้องกัน เช่น การนวด วารีบำบัด สิวคนธบำบัด รวมทั้งการบำรุงรักษาความงาม ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตามยังคงบกพร่องในเรื่องของแก่นเกี่ยวกับสุขภาพในเชิงองค์รวมของทั้งร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ

3. องค์ประกอบของสปา

ตามคำนิยามของ The International Spa Association (ISPA) สปาควรประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญ 10 ประการได้แก่

1. น้ำ (Water) สามารถนำไปใช้ได้หลายรูปแบบทั้งภายในและภายนอกสปา โดยนำมาเป็นส่วนประกอบในการบริการและการตกแต่งสถานที่
2. การบำรุง (Nourishment) เช่น อาหารสุขภาพ เครื่องดื่มสมุนไพร

3. การเคลื่อนไหวและการออกกำลังกาย (Movement, Exercise & Fitness) การเคลื่อนไหวในท่าทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ กัน สร้างความกระปรี้กระเปร่าเพิ่มพลังงาน เช่น การออกกำลังกายแบบต่างๆ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

4. การนวด (Touch and Massage) ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ การนวดและการสัมผัสที่สื่อสารความรู้สึกต่างๆ ให้ความรู้สึกที่อบอุ่น ผ่อนคลาย และบำบัดอาการปวดเมื่อย

5. การบำบัดร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ (Body, Mind & Spirit) กิจกรรมสุขภาพที่บูรณาการระหว่างความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกันระหว่างกาย ความคิด จิตใจและจิตวิญญาณกับสภาพแวดล้อม

6. ศาสตร์ด้านความงาม(Aesthetics) การบำรุงรักษาความงามกับกระบวนการที่ใช้ผลิตภัณฑ์พืชพรรณธรรมชาติ สมุนไพรต่างๆ ที่มีผลกับร่างกายมนุษย์

7. สถานที่ตั้ง (Environment) ประกอบไปด้วยสภาพแวดล้อมที่ดี สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสม การออกแบบตกแต่ง รูปแบบบรรยากาศดี ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย

8. การแสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรม (Art, Culture & Social) เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่สร้างความสุนทรีย์และประทับใจ ในเวลาที่ได้พักผ่อนและมีสังคมที่ดีกับมิตรสหาย

9. เวลาและจังหวะของชีวิต (Time, Space, Rhythms) ตระหนักถึงการใช้เวลาและจังหวะชีวิตที่ได้ดูแลสุขภาพให้แก่ตนเอง มีเวลาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีต่อสุขภาพโดยสอดคล้องกับวงจรธรรมชาติ

10. ระบบการบริหารจัดการที่ดี (Management and Operation System) มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

4. การแบ่งประเภทสปา

ตามคำนิยามของ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ แก๊ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ได้กำหนดรูปแบบของธุรกิจประเภทสปาไว้ 3 แบบดังนี้

1. กิจการสปาเพื่อสุขภาพ
2. กิจการนวดเพื่อสุขภาพ
3. กิจการนวดเพื่อเสริมสวย

กิจการสปาเพื่อสุขภาพ คือ การประกอบกิจการที่ให้การดูแลและเสริมสร้างสุขภาพ โดยประกอบไปด้วยบริการหลักและบริการเสริมประเภทต่างๆ

บริการหลักประกอบด้วย: การนวดเพื่อสุขภาพและการใช้น้ำเพื่อสุขภาพ

บริการเสริม คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ควรจัดให้มีอยู่ในเมนู เพื่อเป็นการดึงดูดให้ลูกค้าสนใจให้มาใช้บริการบ่อยขึ้นและมีความหลากหลายในสปามากขึ้น ตัวอย่างของกิจกรรมต่าง ๆ เช่น:

1. การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
2. การทำสมาธิและโยคะ
3. การอบเพื่อสุขภาพ
4. การแพทย์ทางเลือก
5. โภชนาบำบัดและการควบคุมอาหาร

ตามคำนิยามของ The International Spa Association (ISPA) แบ่งชนิดของสปาออกเป็น 7 ประเภทดังนี้

1. Club Spa คือ สปาที่ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการเฉพาะสมาชิก (Member) โดยเน้นการให้ความสะดวกสบายและครบครันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการออกกำลังกายและดูแลสุขภาพร่างกายพร้อมกับบริการสปาอื่นๆ
2. Day Spa คือ สปาที่ตั้งอยู่ในทำเลที่สะดวกต่อการเดินทางสำหรับลูกค้ามาใช้บริการ เช่น ที่พักอาศัย อาคารพาณิชย์ ห้างสรรพสินค้า หรือตามสนามบิน โปรแกรมการบริการค่อนข้างหลากหลาย ลักษณะผู้มาใช้บริการจะเป็นระยะเวลาสั้นๆ จากการสำรวจพบว่าเป็นสปาที่เปิดให้บริการมากที่สุด
3. Hotel & Resort Spa คือ สปาที่ตั้งอยู่ภายใน หรือในบริเวณเดียวกันกับโรงแรมหรือรีสอร์ท ที่มีสถานที่ออกกำลังกาย อาหาร โปรแกรมบริการมักประกอบด้วย การนวดแบบต่างๆ เพื่อผ่อนคลายสำหรับผู้คนที่ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศและหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวัน มักจะมีขนาดใหญ่กว่าเมื่อเทียบกับ Day spa ทั่วไป
4. Cruise Ship Spa คือ สปาที่ตั้งอยู่ในเรือ โปรแกรมการบริการประกอบด้วย การนวดแบบต่างๆ การออกกำลังกาย กิจกรรมเพื่อสุขภาพ อาหารเพื่อสุขภาพ
5. Mineral Spring Spa คือ สปาที่ตั้งอยู่ในสถานที่ที่เป็นแหล่งน้ำพุร้อน หรือน้ำแร่ธรรมชาติ โปรแกรมการบริการจะเน้นการบำบัดโดยใช้ความร้อนของน้ำ หรือแร่ธาตุต่างๆ เช่น ใช้เกลือมาเป็นส่วนหนึ่งในการบำบัดรักษา ตัวอย่างเช่น สปาที่ตั้งอยู่ตามแหล่งบ่อน้ำร้อน ในประเทศญี่ปุ่น และ รัสเซีย ประเทศไทยมีโอกาที่จะพัฒนาแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติหลายแห่งให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีในอนาคต

6. Destination Spa คือ สปาที่ตั้งขึ้นเพื่อให้การดูแลสุขภาพเป็นหลักโดยมีที่พักอยู่ภายในนั้น มีกิจกรรมเพื่อสุขภาพครบวงจร อาหารสุขภาพ การออกกำลังกาย การให้ความรู้ในด้านต่างๆ ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่จะมีความต้องการการพักผ่อนเป็นระยะเวลานาน เพื่อผ่อนคลายและปรับปรุงวิถีชีวิตให้ดีขึ้น ปรับความสมดุลของร่างกายและจิตใจ ลดน้ำหนัก ออกกำลังกายที่ถูกต้อง เป็นต้น โดยทีมงานผู้เชี่ยวชาญจะเป็นผู้พิจารณาจัดโปรแกรมให้เหมาะสมกับลักษณะสุขภาพบุคคลแต่ละคนมักตั้งอยู่ใกล้แหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติโดยส่วนใหญ่จะใช้ประโยชน์จากแหล่งธรรมชาตินั้นเข้ามาเป็นตัวช่วยในการจัดกิจกรรม เช่น ภูเขา ทะเล น้ำพุร้อน โคลน ฯลฯ

7. Medical Spa คือ สปาที่ตั้งโดย พ.ร.บ สถานพยาบาลโดยมีแพทย์ และพยาบาลดูแลกำกับ มีวัตถุประสงค์เพื่อบำบัดรักษาสุขภาพและความสวยงาม โปรแกรมการบริการประกอบด้วย โภชนาการบำบัดและอาหารสุขภาพ การออกกำลังกาย กิจกรรมเพื่อสุขภาพ การนวดแบบต่างๆ การบำบัดและดูแลสุขภาพโดยใช้ความรู้ด้านสุขภาพ มีบริการทางการแพทย์ให้เลือก ทั้งแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์ไทย แพทย์จีน ฯลฯ มีโปรแกรมการนวดที่รักษาอาการเจ็บป่วย เช่น การนวดกดจุด การบำบัดด้วยสมุนไพร การปรับโครงสร้างร่างกาย การสะกดจิต การฝังเข็ม ศัลยกรรมผิวหนัง การต่อต้านริ้วรอย ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่จะมีความต้องการการพักผ่อนระยะยาวและการบำบัดที่เฉพาะเจาะจง เช่น การลดน้ำหนัก การออกกำลังกายที่ถูกต้อง การเลิบบุหรี่ เป็นต้น โดยทีมงานผู้เชี่ยวชาญจะเป็นผู้พิจารณาจัดโปรแกรมให้เหมาะสมกับลักษณะสุขภาพบุคคลแต่ละคน

5. ประเภทการบริการในสปา

เป็นการจัดนำเสนอรายการทรีทเมนต์ต่างๆ เพื่อให้ผู้มาใช้บริการได้เลือก โดยมีรายละเอียดแสดงให้ทราบถึงประโยชน์ของการทำทรีทเมนต์ในแต่ละชนิด ส่วนผสมของการใช้ผลิตภัณฑ์ระยะเวลาที่ใช้ในการทำทรีทเมนต์ ราคา แนวทางในการกำหนดรายการในสปาเมนู(Spa Menu) ของแต่ละกิจการจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับจุดเด่นและความชำนาญของผู้ประกอบการ การบริการในสปาแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1. บริการหลัก
2. บริการเสริม

1. บริการหลัก หมายถึงการให้บริการทรีทเมนต์ที่จำเป็นต้องมีในสปา

ประเภทของการบริการหลักประกอบด้วย: การนวดเพื่อสุขภาพ และการใช้น้ำเพื่อสุขภาพ ตัวอย่างเช่น

1. การนวด

1.1 การนวดแบบตะวันออก ได้แก่ การนวดกดจุดแบบราชสำนัก การนวดไทย แบบเชลยศักดิ์ การนวดแบบญี่ปุ่น (Shiatsu) การนวดกดจุดแบบจีน (Reflexology) การนวดแบบอินเดีย (Ayurvedic Massage) และอื่นๆ

1.2 การนวดแบบตะวันตก ได้แก่การนวดอโรมาเทอราพี (Aromatherapy) การนวดแบบสวีดิช (Swedish) และอื่นๆ (รายละเอียดศึกษาได้ในหมวดที่ 5 หมวดวิชาว่าด้วยการนวดเพื่อสุขภาพ)

1.3 ทริทเมนต์ความงามและการนวดหน้า (Facial Massage) หลักเบื้องต้นในการทำทริทเมนต์หน้าประกอบ ด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้

1. การล้างหน้า
2. การปรับสภาพผิว
3. การขัดหน้า
4. การนวดหน้า
5. การพอกหน้า
6. การบำรุงผิวหน้า

2. การใช้น้ำ

2. บริการเสริม บริการเสริม คือ กิจกรรมต่างๆ ที่ควรจัดให้มีอยู่ในเมนู เพื่อเป็นการดึงดูดให้ลูกค้าสนใจ ให้มาใช้บริการบ่อยขึ้นและมีความหลากหลายในสเปกมากขึ้น ตัวอย่างของกิจกรรมต่าง ๆ เช่น:

- การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
- การทำสมาธิและโยคะ
- การอบเพื่อสุขภาพ

- การแพทย์ทางเลือก
- โภชนาบำบัดและการควบคุมอาหาร

1. การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

1.1 แอโรบิก (Aerobic) คือ การออกกำลังกายเพื่อเผาผลาญไขมันในร่างกายโดยการใช้งานของกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ประโยชน์ของการเดินแอโรบิกจะช่วยเพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจ 50 – 90 เปอร์เซ็นต์

1.2 ฟิตเนส (Fitness/Gym) คือ วิธีการทดสอบความยืดหยุ่น และความแข็งแรงของร่างกาย เป็นโปรแกรมการออกกำลังกาย เพื่อปรับปรุงรูปร่าง ลดไขมัน กระชับรูปทรง หรือเสริมสร้างกล้ามเนื้อ

1.3 ฟิตบอล (Fit Ball) ฟิตบอลเป็นการออกกำลังกายที่จะช่วยเน้นการบริหารส่วนบนของร่างกาย ตั้งแต่ไหล่ หน้าท้อง แผ่นหลัง ไปจนถึงต้นขา สะโพก และบั้นท้าย การควบคุมแรงกดกลับของลูกบอลขณะเล่นจะช่วยเสริมสร้างความแข็งแรงให้กับกล้ามเนื้อ เพิ่มประสิทธิภาพการทรงตัว และการทำงานของอวัยวะแต่ละส่วนให้สัมพันธ์กัน

1.4 ชีบอล (Chi Ball) ชีบอล ประยุกต์ขึ้นจากคุณสมบัติของหยิน-หยาง หัตถโยคะ และการทำสมาธิ โดยมีอุปกรณ์ คือ ลูกบอลนุ่มๆ ขนาดเส้นรอบวง 15 เซนติเมตร ปัจจุบันภายในลูกบอลจะบรรจุกลิ้งกลมลงไปด้วย ประโยชน์ของชีบอล ช่วยปรับสมดุลและเสริมพลังให้แก่ร่างกาย จิตใจและวิญญาณ ช่วยให้พลังไหลผ่านส่วนต่างๆ ของร่างกาย ปรับสมดุลอย่างช้าๆ พร้อมทั้งทำให้รู้สึกสงบและผ่อนคลาย และช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นให้กับกล้ามเนื้อบริเวณซี่โครงและกระบังลม ช่วยลดน้ำหนัก กระชับสัดส่วนบริเวณบั้นเอว และสะโพก

1.5 พิลาทิส (Pilates) หลักการเล่น "พิลาทิส" จะเน้นการออกกำลังกายกล้ามเนื้อให้ยืดหยุ่น กระชับ และแข็งแรง เป็นการผสมผสานการสร้างพลังให้แก่ร่างกาย กับการมอบความสงบคืนสู่จิตใจ ช่วยให้กล้ามเนื้อกระชับสวยงามแบบนักเต้นรำ และมีบุคลิกท่วงท่างดงาม เป็นการออกกำลังกายแนวใหม่ ที่นิยมในหมู่ดารารายอย่าง มาดอนน่า และซาร่าห์ เจสสิก้า ปาร์กเกอร์ หากเล่นต่อเนื่องครั้ง ชม. เป็นประจำ จะช่วยให้หลอดเลือดหัวใจ ปอดและกระดูกสันหลัง แข็งแรง

1.6 การชกมวย (Boxing) เป็นศิลปะการออกกำลังกายแบบไทยๆ ที่เผาผลาญแคลอรีได้มากที่สุดประเภทหนึ่ง และยังเป็นการเรียนรู้ในศิลปะป้องกันตัวอีกแขนงหนึ่งด้วย

1.7 ไทชิ (Tai Chi) เป็นศิลปะการต่อสู้แบบจีน โดยฝึกความสัมพันธ์ระหว่างการหายใจลึก ๆ กับการเคลื่อนไหวท่วงท่าของร่างกายอย่างช้าๆ ให้เป็นการทำงานที่ประสานกันระหว่างกายกับจิต

1.8 กีฬาประเภทต่างๆ (Sport)

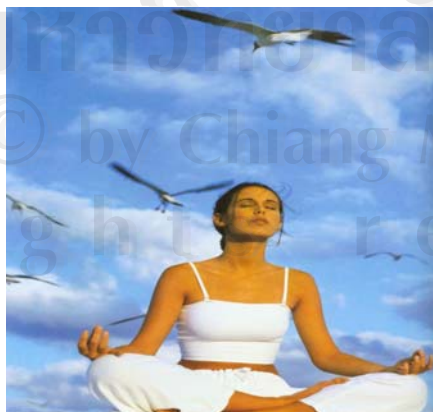
2. การทำสมาธิและโยคะ

2.1 การนั่งสมาธิ (Meditation) คือ การฝึกปฏิบัติทางด้านจิตใจ โดยสามารถฝึกได้หลากหลายวิธี เช่น การกำหนดลมหายใจ การเดินจงกรม การทำจิตให้ว่างประโยชน์ ช่วยลดความเครียด และคลายความอ่อนล้า อีกทั้งยังส่งเสริมสุขภาพให้ทั่วทั้งร่างกาย

2.2 ชิงก (Qi Jong) คือ ศาสตร์การแพทย์ในการรักษาแบบจีน ซึ่งรวมเอาการเคลื่อนไหว และการฝึกหายใจไว้ด้วยกัน เพื่อช่วยเพิ่มความแข็งแรงให้กับร่างกายและจิตใจ และหากมีการฝึกอย่างต่อเนื่องในระดับหนึ่งจะสามารถช่วยบำบัดโรคได้

2.3 เรกิ (Reiki) หมายถึง การใช้พลังงานในร่างกายไหลผ่านฝ่ามือและถ่ายทอดสู่ผู้อื่นเป็นเทคนิคแบบญี่ปุ่น ช่วยในการผ่อนคลาย และการไหลเวียนพลังงานภายในร่างกายทำให้จิตใจสงบ และช่วยฟื้นฟูสภาพร่างกายได้ดี

2.4 โยคะ (Yoka) เป็นศาสตร์ของฮินดูโบราณซึ่งประกอบไปด้วย การกำหนดลมหายใจ การยืดและเหยียดอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย โดยมีท่าทางต่าง ๆ ที่ช่วยในการเพิ่มการไหลเวียน เพิ่มความยืดหยุ่น และความแข็งแรงของร่างกาย โดยยึดหลักความสมดุลกันระหว่างร่างกาย และจิตใจ

3. การอบเพื่อสุขภาพ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

การอบชาวน้ำ ห้องชาวน้ำจะมีลักษณะเป็นเหมือนกระท่อมที่ทำด้วยไม้สนเป็นท่อนๆ หรือเป็นแผงที่ซ้อนกัน โดยมีเส้นใยแก้วใช้เป็นตัวฉนวนเพื่อป้องกันความร้อนไม่ให้ออกไปนอกห้องและช่วยรักษาอากาศร้อนในห้องให้แห้งอยู่ตลอดเวลาภายในห้องจะมีชั้นต่างระดับที่ทำด้วยไม้สนสำหรับนั่งพักขณะอยู่ในห้องชาวน้ำห้องชาวน้ำจะให้ความร้อนแบบแห้ง โดยไม้สนจะช่วยดูดซับความหนาแน่นที่เกิดจากความร้อนในห้องชาวน้ำในห้องชาวน้ำจะมีถังใส่น้ำไว้เพื่อใช้ระเหยไอน้ำที่อยู่บนเตา ซึ่งทำให้เกิดเป็นไอน้ำ อุณหภูมิของชาวน้ำอยู่ระหว่าง 50-80 °C

การอบไอน้ำ การอบไอน้ำจะให้ความร้อนแบบเปียก อุณหภูมิสูงสุดของทรีทเมนต์อบไอน้ำคือ 45°C ความชื้นสัมพัทธ์มีค่าประมาณ 92-97%

การอบไอน้ำแบ่งได้ 2 แบบ

1. แบบตู้อบไอน้ำ (Steam cabinets) เป็นลักษณะของตู้อบไอน้ำที่ออกแบบมาให้ลูกค้าเข้าไปนั่งได้เพียงคนเดียว และโผล่ส่วนของศีรษะออกมาข้างนอก

2. ห้องอบไอน้ำเหมาะสำหรับการให้บริการแก่ลูกค้าหลายๆ คนในเวลาเดียวกัน ทรีทเมนต์นี้ได้รับความนิยมมากระยะเวลาในการที่ห้องอบไอน้ำจะร้อนจนได้ที่ขึ้นอยู่กัขนาดของห้อง มีทั้งขนาดเล็กสำหรับลูกค้าคนเดียว ไปจนถึงขนาดใหญ่ที่บรรจุลูกค้าได้มากกว่า 10 คน

4. การแพทย์ทางเลือก

การแพทย์ทางเลือกหมายถึง การรักษาโรคหรือความเจ็บป่วยด้วยวิธีการอื่น ที่มีขั้นตอนการปฏิบัตินอกเหนือไปจากการรักษาที่ได้รับการยอมรับในวงการวิทยาศาสตร์การแพทย์ วิธีที่รู้จักกันโดยทั่วไป ได้แก่ การฝังเข็ม การบำบัดด้วยน้ำมันหอมระเหย การสะกดจิต ฯลฯ

4.1 การฝังเข็ม คือ วิธีการรักษาแบบหนึ่งของจีน โดยการใช้พลังงานกายร่างกายรักษาตนเอง การฝังเข็มจะใช้เข็มที่สะอาดเล่มเล็ก ๆ หลาย ๆ เข็มฝังลงไปทั่วร่างกายตามจุดสะท้อนต่างๆ ทั่วร่างกาย

4.2 การบำบัดด้วยน้ำมันหอมระเหย คือ การนำน้ำมันหอมระเหยที่สกัดได้จากพืชไปใช้ในทางอาหุระเพื่อปรับสมดุลในร่างกาย การใช้พืชและสารสกัดที่ได้มาจากพืชแล้วนำมาปรุงแต่งเป็นยารักษาโรค เป็นสมุนไพรเพื่อสุขภาพ และช่วยบำบัดทางอารมณ์

4.3 การสะกดจิต คือ การผสมผสานระหว่างจิตวิทยา จิตเวชศาสตร์ สรีรศาสตร์ หรือ สาธารณสุขศาสตร์ และ วิชาแพทยศาสตร์เข้าด้วยกันประโยชน์ของการสะกดจิตมีหลายด้าน

1. ด้านสุขภาพความงาม เช่น ลดความอ้วน
2. ด้านการศึกษา ทำให้สมาธิดีขึ้น เพิ่มความจำและความสามารถในการเชิงกีฬา
3. ขจัดนิสัยที่ไม่ดี เช่น คิดบุหรี เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง เป็นต้น
4. แก้ปัญหาสมองอันเกี่ยวกับจิตใจ เช่น นอนไม่หลับ คิดมาก เส้นประสาทตึงเครียด

5. โภชนาบำบัดและการควบคุมอาหาร

อาหารสำหรับสปาส่วนใหญ่เน้นไปที่อาหารที่มีไขมันต่ำ โคลเลสเตอรอลต่ำ รสชาติออกไปทางจืดหรือหวานเล็กน้อย ไม่เค็ม แต่อร่อยเมนูอาหารในสปาจะต้องปรับปรุง คิดค้น อาหารที่ง่ายต่อการย่อย แต่ให้พลังงานเพียงพอและบำรุงร่างกาย ผิวพรรณให้มีสุขภาพที่ดีอาหารสปาส่วนใหญ่จะแสดงปริมาณของแคลอรี โปรตีน คาร์โบไฮเดรต และไขมันของอาหารไว้ชัดเจน วัตถุดิบที่นำมาใช้โดยส่วนใหญ่นิยมใช้สมุนไพร และผักที่ปลูกเอง

ตัวอย่างสปาเมนู

ตัวอย่างโปรแกรมความงามหน้า Spa Facial Treatment

ชุดทำความสะอาดอย่างถึลึก Deep Cleansing Treatment (50 MINS)
ทรีทเม้นท์เพื่อการทำความสะอาดผิว ขจัดเซลล์ผิวที่เสื่อมสภาพ ทำให้ผิวสะอาดสดใสและเรียบเนียน

ชุดบำรุงด้วยสมุนไพรธรรมชาติ Thai Herbal Treatment (80 Mins.) ทรีทเม้นท์ดูแลผิวบนใบหน้าด้วยคุณสมบัติสำคัญที่ได้จากสมุนไพร ธรรมชาติ ช่วยให้ผิวเย็นสบาย และลดอาการระคายเคืองต่อผิว

ชุดบำรุงให้ความชุ่มชื้นผิว Moisturizing Treatment (80 Mins) ทรีทเม้นท์คืนความชุ่มชื้นตามธรรมชาติโดยการให้น้ำแก่ผิว ทำให้ผิวเปล่งปลั่ง เต่งตึง สดใส

การนวด Massage Therapy

นวดไทย Thai Massage (60 Mins) ด้วยเทคนิคการนวดไทย ที่ถูกวิธีจะช่วยให้เกิดผลที่ดี ทำให้เลือดลมแล่นไปตามเส้นต่างๆ ในร่างกาย คลายเส้น ไม่ทำให้เกิดอาการเจ็บ

นวดสวีดิช Swedish Massage (60 Mins.) เป็นการนวดด้วย เทคนิคการนวดคลื่อน เป็นจังหวะ โดยการใช้เทคนิคนวดด้วยมือผสม กับน้ำมันนวด ช่วยให้ของเหลวในร่างกายไหลเวียนดีขึ้น ทำให้ผ่อนคลาย แก้อาการเมื่อยล้าและลดเซลล์ไขมัน

นวดอโรมา Aroma Massage (60 Mins.) การใช้น้ำมันนวด ที่มีส่วนสำคัญของน้ำมันหอมระเหย ผสานด้วยเทคนิคการนวด เฉพาะอย่าง ที่ช่วยสร้างความสุนทรีทางอารมณ์ มีกลิ่นหอมติดผิวกาย ทำให้ผิวเนียนนุ่ม นวลลดความเมื่อยล้า แก้ปวดเมื่อยตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย

นวดกดจุดสะท้อนฝ่าเท้า Reflexology (45 mins.) การนวด กดจุดฝ่าเท้า เป็นการปรับสมดุลของระบบการทำงานภายในร่างกาย ช่วยส่งเสริมการไหลเวียนโลหิตบริเวณเท้า สร้างความสบายและ ผ่อนคลายความเมื่อยล้าทั้งระบบ

นวดประคบสมุนไพร Thai Herbal Massage Bag (45 MINS) ลูกประคบสมุนไพรบดละเอียดด้วยส่วนผสมของไพล มะกรูด ตะไคร้ ใบมะขาม และการบูร ส่วนผสมทั้งหมดช่วยกระตุ้นการไหลเวียนโลหิต บรรเทาอาการเจ็บปวดและเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อ กลิ่นหอมของสมุนไพรช่วยให้เกิดการผ่อนคลายความเครียดได้เป็นอย่างดี

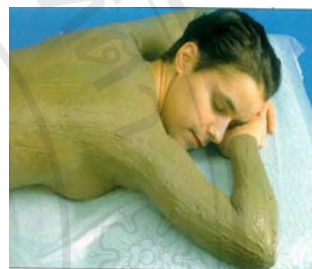
การขัดผิวด้วยเกลือ Salt glow (30 Mins.) การขัดผิวเป็นวิธีที่ช่วยทำให้ผิวสะอาด เปล่งปลั่ง รักษาความชุ่มชื้นของผิวให้คงอยู่ ทำให้ผิวเปล่งปลั่งเป็นสีชมพูและนุ่มนวล

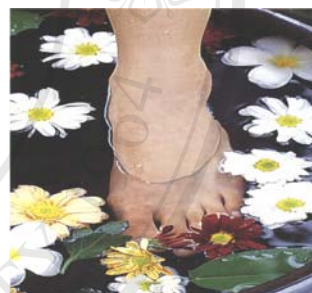
การพอกบำรุงตัวด้วยผลไม้ Polamai Thai Wrap (30 Mins.) การพอกตัวด้วยผลไม้ไทยที่อุดมด้วยวิตามินและเอนไซม์ช่วยให้ผิวขาวสดใส เปล่งปลั่ง

การพอกบำรุงตัวด้วยสมุนไพร Thai Herbal Wrap (30 Mins.) ด้วยเทคนิคการห่อตัวและคุณสมบัติจากสมุนไพรธรรมชาติ มีประโยชน์ช่วยขจัดเซลล์ผิวที่เสื่อมสภาพ อีกทั้งยังช่วยบำรุงผิวให้ชุ่มชื้น แข็งแรง

การพอกตัวด้วยโคลน Mud Wrap (30 Mins.) เป็นการนำเอาคุณสมบัติของโคลนซึ่งมีที่มาจากหลายประเทศ เช่น Dead Sea, Romania หรือโคลนในประเทศไทยนำมาจัดและพอกผิวช่วยขจัดเซลล์ผิวให้ใหม่อยู่เสมอ ทำให้ผิวนุ่มนวล

การบำรุงเล็บมือและเท้า (Nail Treatment) การทำเล็บมือ (Manicure) การทำเล็บเท้า (Pedicure)

ภาคผนวก ข

นโยบายภาครัฐที่สนับสนุน

รัฐบาลปัจจุบันมีนโยบายที่จะใช้ศักยภาพของประเทศในด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งจะเป็นการนำรายได้เข้าประเทศอีกทางหนึ่ง โดยนโยบายที่สำคัญที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านสุขภาพ ประกอบด้วย

1. การประชุมवादพื้นของประเทศไทย ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นประธานได้มีการประชุมเพื่อกำหนดทิศทางในการแข่งขันของประเทศ โดยพิจารณาจากศักยภาพของประเทศที่มีอยู่นำมากำหนดยุทธศาสตร์ในการแข่งขันภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งผลการประชมนั้นได้กำหนดเป้าหมายในเชิงภาคการผลิตและบริการของประเทศที่ผลักดันให้แข่งขันในโลกได้ โดยหนึ่งในนั้นคือ กำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นเมืองหลวงของการบริการด้านสุขภาพของเอเชีย (Health Service Capital of Asia)

2. แผนยุทธศาสตร์การจัดบริการสุขภาพ และพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้นำยุทธศาสตร์ของประเทศมาจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการบริการสุขภาพและพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพ โดยวิเคราะห์ศักยภาพในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและกำหนดเมืองที่มีศักยภาพที่จะนำร่องเป็นศูนย์กลางการบริการสุขภาพ 3 เมือง คือ กรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และเชียงใหม่ และต่อมาได้เพิ่มเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเมืองเป้าหมายในด้านบริการ Spa ด้วย

3. คณะรัฐมนตรีเห็นชอบผลักดันให้เป็นศูนย์กลางบริการสุขภาพและการแพทย์เอเชีย (Thailand as Excellent International Center for Health Care) โดยตั้งเป้าหมายให้ไทยสามารถแข่งขันกับสิงคโปร์ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้มีการตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการรูปแบบบูรณาการเพื่ออำนวยความสะดวก สนับสนุนธุรกิจบริการสุขภาพและผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อการส่งออกร่วมกับกระทรวงพาณิชย์

4. โครงการ Thailand Privilege Card ซึ่งเป็นโครงการสร้างตลาดด้านการท่องเที่ยวระดับบน มีการเสนอบริการที่ให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ถือบัตรหลากหลาย ซึ่งการบริการด้านสุขภาพและการแพทย์เป็นส่วนหนึ่งของการบริการดังกล่าว ทำให้ต้องมีการพัฒนามาตรฐานให้บริการด้านนี้ให้สามารถรองรับกลุ่มลูกค้าที่ต้องการคุณภาพการให้บริการในระดับสูง

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเหนือ ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ส.ศ.ช.) เสนอต่อ คณะรัฐมนตรีและได้รับ

ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ ใช้ศักยภาพแหล่งที่ตั้งและความพร้อมของโครงสร้างการบริการพื้นฐานที่มีอยู่สร้างเศรษฐกิจใหม่เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับนานาชาติ แนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพด้านอุตสาหกรรมบริการให้สามารถเป็นแหล่งรายได้ใหม่ของภาคเหนือ โดยส่งเสริมการบริการด้านสาธารณสุขให้เป็นศูนย์รองรับการรักษาจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยพัฒนามาตรฐานการบริการให้เป็นสากล โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดพิษณุโลก ซึ่ง ส.ศ.ช. ต้องแปลงแผนพัฒนาดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมและต้องรายงานผลให้ ครม. ทราบเป็นระยะด้วย

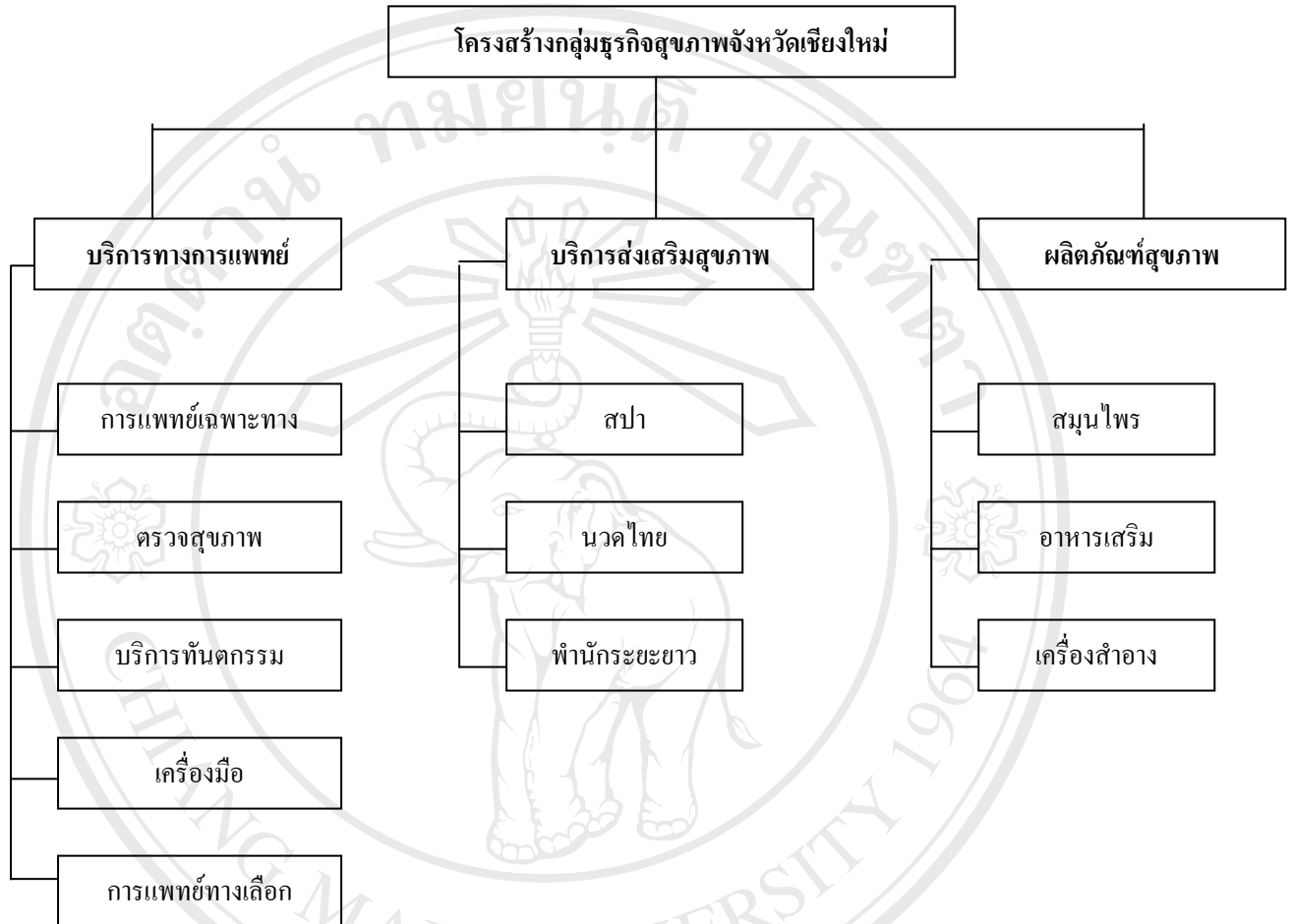
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดล้านนาและยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ ได้กำหนดให้บริการสุขภาพแนวทางการพัฒนาแนวทางหนึ่งของยุทธศาสตร์เชิงรุกในการสร้างฐานทางเศรษฐกิจใหม่ของจังหวัดเชียงใหม่และกลุ่มจังหวัดล้านนา

จากยุทธศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น ภาครัฐได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ คือ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการสุขภาพทั้งระบบในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ให้เป็นแหล่งรายได้ของจังหวัดเชียงใหม่ และยังคงส่งผลให้เกิดการพัฒนาบุคลากรด้านบริการสุขภาพให้ได้มาตรฐานสากล และท้ายสุด คือการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านและธุรกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับบริการสุขภาพทั้งระบบ

ดังนั้นภาครัฐได้กำหนดแนวทางการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นศูนย์บริการสุขภาพโดยการกำหนดแนวทางการดำเนินการดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานบริการด้านสุขภาพ ยกระดับบริการและผลิตภัณฑ์ของเชียงใหม่ได้มาตรฐานในระดับสากล
 2. เร่งพัฒนาบุคลากรบริการสุขภาพให้เพียงพอ และได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของธุรกิจบริการสุขภาพ
 3. พัฒนาจุดเด่นการบริการและสร้างความแตกต่างที่เป็นอัตลักษณ์ของล้านนา
 4. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์บริการด้านสุขภาพของจังหวัดเชียงใหม่
 5. พัฒนาเครือข่าย (Cluster) ธุรกิจบริการสุขภาพของจังหวัดเชียงใหม่ทั้งระบบ
- องค์ประกอบของธุรกิจบริการสุขภาพ ได้กำหนดตาม Champion Product ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วย 3 บริการหลักได้แก่
1. บริการทางการแพทย์และทันตกรรม
 2. บริการสุขภาพด้านสปา นวดแผนไทย และ Long Stay
 3. ผลิตภัณฑ์สุขภาพด้านสมุนไพรและอาหารเสริม

โดยมีโครงสร้างของกลุ่มดังต่อไปนี้

สรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ สาขาธุรกิจสุขภาพ จังหวัดเชียงใหม่ประจำปีงบประมาณ 2548 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสปาเพื่อสุขภาพสถานการณ์ ในปี 2548 ธุรกิจบริการสุขภาพเป็นระบบด้านสุขภาพแนวใหม่ที่มีมิติทางเศรษฐกิจมาเกี่ยวข้อง เน้น เป้าหมายสร้างมูลค่าเพิ่มจากรบริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพโดดเด่น และมีเอกลักษณ์ไทย โดยใช้ เทคโนโลยีขั้นสูง วิทยาการสมัยใหม่ทางสุขภาพที่เป็นสากล และภูมิปัญญาไทย ให้ชาวต่างชาติมุ่ง มาใช้บริการ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะมีผลทำให้รายได้เข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ธุรกิจบริการทางการแพทย์ และทันตกรรม Medical Service ธุรกิจบริการส่งเสริม สุขภาพ (Health Service) และ ธุรกิจกลุ่มผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Health Product) ซึ่งในการศึกษาค้างนี้ ได้สรุป ในส่วนของธุรกิจบริการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสปาการนวด และ การฟิชั่นกระยะยาว ซึ่งการดำเนินงานของจังหวัดเชียงใหม่ นั้น ธุรกิจสปาเป็นการบริการดูแล สุขภาพ ในด้านการเสริมสร้างและฟื้นฟู สุขภาพองค์รวม ทั้งทางร่างกาย จิตใจและวิญญาณ ซึ่ง

ประกอบไปด้วย การอบ การประคบ การนวด ชาราน้ำบำบัด การออกกำลังกาย โภชนาบำบัด โยคะ และการทำสมาธิ การใช้สมุนไพรในจังหวัดเชียงใหม่ มีสปา ประมาณ 33 แห่ง แบ่งเป็น 3 ประเภท

1. Day Spa 25 แห่ง
2. Hotel and Resort 6 แห่ง
3. Destination 2 แห่ง

และอีกธุรกิจที่อยู่ในกลุ่มนี้ คือ ธุรกิจบริการนวด เป็นการนวดเพื่อสุขภาพและการผ่อนคลาย คือ เป็นวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ปัจจุบันพบว่ามีสถานประกอบการนวดในตัวเมืองประมาณ 93 แห่ง เป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ประมาณ 40 แห่ง รายย่อยขนาดเล็กประมาณ 53 แห่ง มีผู้ประกอบการอาชีพนวดไทยเพื่อสุขภาพในสถานบริการภาคเอกชน ประมาณ 2,000 คน และอยู่ภาครัฐรวมทั้งในชนบท อีกประมาณ 10,000 คน มีโรงเรียนสอนการนวดไทยเอกชนจำนวน 11 แห่ง สอนนักเรียนปีละกว่า 3,500 คน

อีกธุรกิจที่อยู่ในกลุ่มนี้ คือ ธุรกิจการจัดที่พักนักระยะยาว Long Stay ซึ่งพบว่ามีผู้ประกอบการที่สนใจลงทุนในด้านนี้มีจำนวนน้อย เนื่องจากการลงทุนค่อนข้างสูง และขาดความมั่นใจด้านผู้มาใช้บริการจากต่างประเทศ

ภาคผนวก ก

ยุทธศาสตร์ธุรกิจสุขภาพจังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ ในปี 2548 เป็น 3 ยุทธศาสตร์หลักได้แก่ ยุทธศาสตร์เชิงรุก ยุทธศาสตร์เชิงปรับตัวและยุทธศาสตร์ยั่งยืน โดยที่ยุทธศาสตร์เชิงรุกประกอบด้วย 2 สาขาได้แก่

- สาขาส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสุขภาพ
- สาขาส่งเสริมและพัฒนา ICT

ซึ่งสาขาส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสุขภาพ ได้มอบหมายให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่จัดทำแผนยุทธศาสตร์ธุรกิจสุขภาพดังต่อไปนี้

โดยมีการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ในการดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้

จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดได้จัดสรรงบประมาณปี 2548 จำนวน 2,553,000 บาท ในการดำเนินโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน จำนวน 21 โครงการ และได้จัดสรรงบกลางปี 2548 อีกจำนวน 3 โครงการได้แก่

1. โครงการประชาสัมพันธ์งานรักษสุขภาพปี 49 Chiang Mai Health Hub Expo 2006 จำนวน 570,000 บาท
 2. โครงการประชาสัมพันธ์ธุรกิจสุขภาพสู่สากล จำนวน 1,538,000 บาท
 3. โครงการยกระดับมาตรฐานผู้ประกอบการอาชีพนวดไทยสู่สากล จำนวน 2,030,000 บาท
- นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่สนับสนุนธุรกิจสุขภาพ ได้แก่

1. ด้านการประชาสัมพันธ์ ศูนย์ส่งเสริมการส่งออกภาคเหนือ, พาณิชย์จังหวัด, ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ, การบินไทย และสื่อมวลชนในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

2. ด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน: ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่, ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงใหม่, คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และโรงพยาบาลสวนปรุง

3. ด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เช่น การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ: คณะวิศวกรรมศาสตร์, คณะเทคนิคการแพทย์, คณะเภสัชศาสตร์ สถาบันบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น

โดยผลการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ สาขาธุรกิจบริการสุขภาพ โดยสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับงบประมาณประมาณ 3,826,100 บาท สามารถสร้างรายได้จำนวน 3,202 ล้านบาท และในปี 2548 ได้รับงบประมาณ 6,691,000 บาท คาดว่ามีรายได้ไม่น้อยกว่า 3,500 ล้านบาท

กลยุทธ์ในการดำเนินการแบ่งเป็น 3 กลยุทธ์ ดังนี้

1. กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจสุขภาพ

1.1 การกำหนดให้งานธุรกิจสุขภาพเป็นนโยบายของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกอุตสาหกรรมใหม่ สาขาธุรกิจบริการสุขภาพ บนพื้นฐานเศรษฐกิจฐานความรู้ Knowledge Base Economy ซึ่งมีผลให้มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ สาขาธุรกิจบริการสุขภาพ เพื่อติดตามงานทุก 2 เดือน โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดด้านเศรษฐกิจ เป็นประธาน

1.2 การกำหนดให้งานธุรกิจสุขภาพเป็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัดล้านนา มีผลให้เกิดเครือข่ายธุรกิจสุขภาพ และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในระยะยาว ซึ่งจะทำได้กำหนดเป้าหมาย แนวทางของ 8 จังหวัดที่มีความสอดคล้องและการพึ่งพาการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

1.3 การจัดตั้งหน่วยงานพิเศษในกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค คือ งานมาตรฐาน และส่งเสริมสุขภาพ มีหน้าที่กำหนดแนวทางและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามนโยบาย

1.4 การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีการรวมกลุ่มเป็นองค์กร ได้แก่

- สมาคมไทยล้านนาสปา มีสมาชิก 55 ราย จาก 17 จังหวัดภาคเหนือ
- สมาคมนวดแผนไทย จังหวัดเชียงใหม่มีสมาชิกผู้ให้บริการนวดเพื่อสุขภาพ

มากกว่า 2,000 ราย

- ชมรมโรงพยาบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ มีสมาชิกจำนวน 13 แห่ง
- ชมรมทันตแพทย์จังหวัดเชียงใหม่ มีสมาชิก จำนวน 90 แห่ง
- สมาคมสมุนไพรจังหวัดเชียงใหม่ กำลังอยู่ระหว่างการก่อตั้ง
- ชมรมโรงเรียนสอนนวดแผนไทยเอกชน จังหวัดเชียงใหม่มีสมาชิก จำนวน 11 คน
- ชมรมผู้ประกอบการนวดเพื่อสุขภาพจังหวัดเชียงใหม่กำลังอยู่ระหว่างการก่อตั้ง
- สมาคมส่งเสริมบริการสุขภาพเชียงใหม่ เป็นสมาคมหลักที่ทุกสมาคม และ
- ชมรมเป็นสมาชิก เน้นเรื่องการประชาสัมพันธ์และการตลาดร่วมกันของทุก

Product line ซึ่งคาดว่าจะในอนาคตจะดำเนินงานได้ด้วยตนเอง เช่นเดียวกับหอการค้า หรือสภาอุตสาหกรรม

ภาคผนวก ง

**สรุปผลความก้าวหน้าการตรวจมาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ
สปาเพื่อสุขภาพ นวดเพื่อสุขภาพและนวดเพื่อเสริมสวย**

การดำเนินการของสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ได้ทำการสำรวจและตรวจมาตรฐานของสถานประกอบการ ซึ่งประกอบด้วย สปาเพื่อสุขภาพ นวดเพื่อสุขภาพ และนวดเพื่อเสริมสวยและพบว่าในจังหวัดเชียงใหม่มีประกอบดังนี้

สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ	จำนวนที่ขึ้นทะเบียน (แห่ง)
สปาเพื่อสุขภาพ	33
นวดเพื่อสุขภาพ	93
นวดเพื่อเสริมสวย	24

ในส่วนการดำเนินการนั้นสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การตรวจมาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องกำหนดสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย มาตรฐานของสถานบริการ ผู้ให้บริการ หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานสำหรับสถานที่เพื่อสุขภาพ หรือเพื่อเสริมสวย ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 โดยคณะกรรมการตรวจและประเมินมาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพระดับอำเภอและจังหวัด

2. คณะกรรมการตรวจและประเมินมาตรฐานสถานประกอบการประจำจังหวัดเชียงใหม่ ประชุมเพื่อพิจารณามาตรฐาน และกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการประเมินมาตรฐาน เดือนละ 1 ครั้ง

3. ออกใบรับรองมาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ
ผลการดำเนินงานของสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ได้ผลดังนี้

ประเภทสถานประกอบการ	ผลการดำเนินการ			
	ทั้งหมด	ยื่นคำร้อง	ผ่านการตรวจ	ผ่านการรับรอง
สปาเพื่อสุขภาพ	33	23	22	21
นวดเพื่อสุขภาพ	93	53	48	37
นวดเพื่อเสริมสวย	24	12	10	9

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2548

การวิเคราะห์ศักยภาพในการตรวจประเมินมาตรฐาน

1. การดำเนินการด้วยรูปแบบคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ ระดับอำเภอและจังหวัด
2. การประสานความร่วมมือในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปกครองจังหวัด เชียงใหม่ ตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ ท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ ทุกอำเภอ

3. มีการประชุมเพื่อพิจารณา และกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการ

ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการ พบว่า สถานประกอบการนั้นยังไม่ตื่นตัว ในการขอรับการรับรองมาตรฐานสถานประกอบการ ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวทำให้สาธารณสุขจังหวัด เชียงใหม่ได้กำหนดกลยุทธ์เพื่อให้การดำเนินการตรวจดำเนินการให้สำเร็จดังนี้

1. การชี้แจงให้ผู้ประกอบการเข้าใจถึงวิธีการขอการรับรองมาตรฐาน เจริญ Mobile Unit
2. การประชาสัมพันธ์การตลาดให้แก่กลุ่มผู้ที่ผ่านการรับรอง โดยส่งข้อมูลสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก จ

องค์ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจบริการสปา

●การออกแบบสปาเมนู (Spa Menu)

สปาเมนู (Spa Menu) เป็นการจัดการนำเสนอรายการ ทริทเมนต์ต่างๆที่เตรียมไว้เพื่อให้ผู้มาใช้บริการได้เลือกโดยจะมีรายละเอียดพอสังเขปให้ทราบถึงประโยชน์ของการทำทริทเมนต์ในแต่ละชนิด ทราบถึงส่วนผสมของการผลิตภัณฑ์ที่ใช้ระยะเวลาที่ใช้ในการทำทริทเมนต์ ราคาที่เสนอกับผู้มาใช้บริการ แนวทางการกำหนดรายการในสปาเมนูของแต่ละกิจการจะมีความแตกต่างกันแล้วแต่จุดเด่นและความชำนาญของผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่จะนำเสนอบริการหลักให้กับลูกค้า

●การวางแผนการตลาด (Marketing Plan)

การวางแผนการตลาดถือเป็นหัวใจสำคัญของผู้จัดการสปา ที่จะทำให้ธุรกิจสามารถทำกำไรได้อย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องวางแผนกลยุทธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวโดยใช้กลยุทธ์ส่วนผสมทางการตลาด (Marketing Mix) และบุคลากร ดังนี้

1. กลยุทธ์ด้านบริการ (Product)

บริการของสปา: ประกอบด้วย รูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส การจัดการในแต่ละด้านจะมีความแตกต่างกัน การออกแบบเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของการให้บริการสปาที่แตกต่างกัน ผู้บริหารสปาจำเป็นต้องรู้องค์ประกอบแต่ละด้านว่าต้องมีการดูแลให้เกิดความเรียบร้อยและน่าสนใจต่อผู้มาใช้บริการอย่างไร

การจัดการด้านรูป: หรือบรรยากาศภายในของสปา (Sight or Ambient) การดูแลความเรียบร้อยภายในสปาและความสวยงามของสถานที่ทั้งภายในและภายนอกทำให้เกิดความแตกต่างและบ่งบอกถึงระดับของสปานั้นๆ

การจัดการด้านรส: จะต้องถูกสุขอนามัย โดยเน้นถึงความสะอาดของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ใช้ประกอบการให้บริการ การรับประทานหรือการดื่ม สมุนไพรไม่ว่าจะเป็นเครื่องดื่มหรืออาหารต้องเน้นถึงหลักโภชนาการ

การจัดการด้านกลิ่น: เป็นหัวใจสำคัญของสปาเพราะการบำบัดแบบองค์รวมจะต้องสร้างความสมดุลทั้งกาย ใจ จิตวิญญาณ กลิ่นมีผลต่อระบบการหายใจ (Respiratory System) ระบบการย่อยอาหาร (Digestive System) ระบบความจำ (Memory System) โดยเฉพาะการควบคุมอารมณ์ นอกจากนั้นก็จะช่วยในการป้องกันเชื้อแบคทีเรีย แต่ต้องระวังในการเลือกใช้กลิ่น โดยต้องใช้กลิ่น

เฉพาะน้ำมันหอมระเหยที่สกัดจากธรรมชาติเท่านั้น อย่าใช้น้ำหอมที่มาจากสารสังเคราะห์ที่มีลักษณะกลิ่นที่เหมือนกับดอกไม้หรือสมุนไพร อย่างเช่นการเลือกซื้อน้ำมันดอกกุหลาบจะต้องพิจารณาทั้งกลิ่นและราคาเป็นเบื้องต้น หากน้ำมันหอมระเหยกุหลาบ ขนาด 15 มล. ราคา ขวดละ 80 บาท ให้สรุปได้เลยว่าของปลอม เนื่องจากน้ำมันหอมระเหยกุหลาบของจริงจะมีราคาประมาณ 3,000 บาทต่อ 15 มล.

การจัดการด้านเสียง: เสียงเพลงที่ใช้ในสปาจะเป็นเพลงบำบัดที่มีผลโดยตรงต่อการเดินของหัวใจและทำให้ผู้ฟังมีอารมณ์ที่ผ่อนคลาย เสียงธรรมชาติหรือดนตรีบรรเลงมักจะถูกนำมาใช้ในสปา ดนตรีบำบัดจะใช้การผสมผสานของทำนอง จังหวะและการประสานเสียงของเครื่องดนตรี

การจัดการด้านสัมผัส: ถือเป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้ของสปา เพราะรายได้กว่าร้อยละ 70 มาจากการนวด ผู้บริหารสปาจะต้องรู้ถึงประโยชน์ของการนวดในแต่ละชนิด ข้อพึงระวังในการนวด ข้อห้ามสำหรับบุคคลบางประเภทที่จะต้องห้ามนวด ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการใช้น้ำมันหอมระเหยที่ผสมในน้ำมันนวด

2. กลยุทธ์ด้านราคา (Price)

การกำหนดราคาแต่ละโปรแกรมในการให้บริการแก่ลูกค้าต้องคำนึงถึงต้นทุนการดำเนินการ ค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกิดขึ้น อาจทำได้หลายวิธีเช่น การตั้งราคาจากต้นทุนบวกด้วยกำไรที่ต้องการ หรือ ตั้งราคาเมื่อเทียบกับคู่แข่งกัน บางครั้งอาจใช้เกณฑ์การตั้งราคาโดยสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าที่เป็นกลุ่มบริโภคมที่แท้จริง สปาที่มีลักษณะเหมือนกันอาจมีการตั้งราคาที่แตกต่างกันได้ขึ้นอยู่กับภาพลักษณ์ของกิจการ ในการกำหนดกลยุทธ์อาจใช้วิธีลดราคาบริการเพื่อเป็นการกระตุ้นยอดขายก็เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก การกำหนดราคาควรสะท้อนถึงผลที่คาดว่าจะผู้ให้บริการจะได้รับจากการเข้ามาใช้บริการในสปา

3. กลยุทธ์ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)

ช่องทางการจัดจำหน่ายหมายถึงสถานที่ที่เป็นจุดที่มีการให้บริการสปาหรือที่มีการกระจายสินค้าหรือบริการ สปาแต่ละแห่งจะช่องทางการจัดจำหน่ายที่แตกต่างกัน ผู้บริหารสปาจะต้องศึกษาพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบให้ดี การออกเยี่ยมเยียนลูกค้าเป้าหมายก็สามารถได้ผล ปัจจุบันการขายบริการสปา อาจเป็นการบริการจำหน่ายเป็นชุด (package) ไปพร้อมการท่องเที่ยว หรือแม้แต่ตั้งเคาน์เตอร์ตามห้างสรรพสินค้าก็จะช่วยในการจัดหาช่องทางการจัดจำหน่ายได้

4. กลยุทธ์ด้านประชาสัมพันธ์ (Promotion)

การประชาสัมพันธ์ค่อนข้างได้ผลดีสำหรับการสร้างความรู้จักของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย การประชาสัมพันธ์มักจะใช้งบประมาณที่น้อยกว่าการโฆษณา แต่ก็มีข้อเสียในส่วนที่จะทำให้คน

ทั่วไปรู้จักสปลาของเรานั้นต้องใช้เวลาที่นานกว่า การจัดทำเอกสารส่งเสริมการขายเป็นระยะๆ เป็นวิธีการที่ใช้กันบ่อยโดยจะได้กลุ่มลูกค้าใหม่ๆ เข้ามาทดลองการใช้บริการของสปลา การใช้พนักงานขายให้ติดต่อลูกค้าเป้าหมายโดยตรงจะเป็นที่นิยมที่สุดในกิจการสปลา (Personal Selling) สิ่งสำคัญที่สุดในการทำการประชาสัมพันธ์ก็คือการสร้างการยอมรับในบริการที่มีคุณภาพ

5. กลยุทธ์ด้านบุคลากร (Personnel)

การฝึกอบรมพนักงานให้มีทักษะการนัดที่ที่มีความสำคัญในการรักษามาตรฐาน และต้องใช้เฉพาะพนักงานที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกระทรวงสาธารณสุขแล้วเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยต่อผู้มาใช้บริการ การอบรมพนักงานให้มีทักษะในการให้บริการ เป็นสิ่งที่ต้องจัดอบรมสม่ำเสมอ พนักงานอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นเทคนิคการให้บริการ การนัด ความรู้เรื่องผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในสปลา

●การวิเคราะห์ความได้เปรียบทางการแข่งขัน

การวิเคราะห์ความได้เปรียบทางการแข่งขันมีความสำคัญต่อการบริหารธุรกิจสปลาให้มีศักยภาพในการแข่งขันและการทำกำไรให้กับธุรกิจจะมีส่วนที่สนับสนุนการจัดวางแผนธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่ต้องพิจารณาได้แก่

1. คู่แข่งขันในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน (Industry Rivalry) ผู้บริหารสปลาจะต้องศึกษาคู่แข่งที่อยู่ในอุตสาหกรรมบริการประเภทเดียวกัน เพื่อให้ทราบถึงวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านความต้องการและอุปทานในสปลา

2. ลูกค้า (Customers) ต้องมีการกำหนดกลุ่มลูกค้าให้ชัดเจนเพื่อให้มีการจัดบริการตรงกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ลูกค้ามีความหลากหลายแต่ทุกคนล้วนแต่ต้องการได้รับความพึงพอใจสูงสุด ซึ่งผู้บริหารสปลา จะต้องทำการบริหารความคาดหวัง (Expectation) เพื่อหาจุดที่เหมาะสมในการบริการเพื่อให้การบริการเกิดคุณภาพที่ดี การบริหารความต้องการของลูกค้า (Managing Demand) เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสนใจอย่างต่อเนื่องทั้งด้านการพัฒนาการบริการเสริม (Developing complementary services) การพัฒนาระบบการจองการใช้บริการ (Developing reservation systems) การประมาณการความต้องการที่ไม่ได้มาจากกลุ่มลูกค้าที่เราได้วางแผนไว้ (Partitioning Demand) การกำหนดราคาที่สูงใจลูกค้า (Establishing price incentives) รวมถึงทำการส่งเสริมการขายในช่วงที่มีลูกค้ามาใช้บริการน้อย (Promoting off-peak demand) ทั้งนี้เพื่อให้รายได้เข้าตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

3. อุปทาน (Suppliers) การจัดการด้านอุปทานหรือSuppliers จะเน้นที่การนำทรัพยากรมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าที่สุดและต้องจัดหาจากแหล่งที่มีต้นทุนต่ำในระดับที่ยอมรับได้ แนว

ทางการบริหารอุปทานจะต้องพิจารณาในความพร้อมของปริมาณห้องพักที่เพียงพอที่จะให้บริการได้ ไร่รองรับการใช้บริการของลูกค้า การจัดอบรมพนักงานนวดจึงมีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญสำหรับธุรกิจสปาที่มีการขยายตัวอย่างมาก ผู้บริหารจะต้องหาวิธีการที่จะให้กลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้รู้จักกิจการของเรามากขึ้น

4. คู่แข่งขันรายใหม่ที่เข้ามาในอุตสาหกรรม (New Comers) อุตสาหกรรมใดก็ตามที่ใช้เงินลงทุนไม่มาก เทคโนโลยีไม่สูง โอกาสทางธุรกิจมีมากก็ย่อมทำให้คู่แข่งรายใหม่ๆ เข้ามาสู่ธุรกิจ ในอุตสาหกรรมนั้นง่ายขึ้นเช่นเดียวกับสปา ที่มีองค์ประกอบตามที่กล่าวมาแล้ว ผู้บริหารสปาจึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สามารถยืนหยัดอยู่ในตลาดได้

5. สินค้าทดแทน (Substitution) การบริการด้านสุขภาพเป็นธุรกิจที่สามารถดำเนินการได้ตั้งแต่ระดับครัวเรือนจนถึงระดับโลก แต่ความต้องการในบริการก็จะถูกกำหนดโดยผู้บริโภคว่ามีศักยภาพหรือกำลังซื้อหรือไม่ แต่ที่น่าสังเกตในบางกลุ่มลูกค้าถึงจะมีกำลังซื้อสูงแต่ก็ไม่พร้อมที่จะจ่ายเงินเพื่อแลกกับความสบายในราคาที่สูง โดยเฉพาะการนวดไม่ว่าจะเป็นศาสตร์จากประเทศไหนหรือจากอารยธรรมไหนก็ตามก็จะมีลักษณะเฉพาะตัว อีกทั้งเป็นศิลปะและความสามารถเฉพาะตัวของผู้ให้บริการ ซึ่งผู้บริโภคพร้อมที่จะทดลองของใหม่ๆ ได้ตลอดเวลา เช่น ถ้าไม่นวดเท้าที่สปาในโรงแรม 5 ดาว ก็สามารถไปนวดตามร้านนวดเท้าที่อยู่เรียงรายตามท้องถนนได้

● การสร้างแรงกระตุ้นเพื่อให้มีการใช้บริการ

สปาเป็นธุรกิจที่มีความละเอียดอ่อนและมีเสน่ห์ในการเข้าสัมผัส แต่การวางภาพลักษณ์ของสปา มักจะถูกจัดอยู่ในบริการที่ฟุ่มเฟือยและเหมาะกับกลุ่มคนที่มีรายได้สูงจึงทำให้อุปสงค์ (Demand) ภายในประเทศมีน้อยกว่าความต้องการที่จะใช้บริการของชาวต่างชาติ ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้นให้เกิดความต้องการโดยเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภค ทั้งด้านกลุ่มอ้างอิง ค่านิยมและด้านจิตวิทยาด้วยการใช้กลไก 6 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1: บริการที่จัดให้ลูกค้าเป้าหมาย (Products or services Input)

บริการด้านสุขภาพหรือที่พักที่จัดไว้ (สปาเมนู) จะต้องมีความโดดเด่นเมื่อเทียบกับคู่แข่ง สปาแต่ละแห่งจะมีเอกลักษณ์ของตัวเอง การลอกเลียนแบบบางครั้งก็ไม่สามารถจะดึงดูดลูกค้าให้มาใช้บริการได้ การสร้างทางเลือกให้กับลูกค้าหลายๆ อย่างก็จะช่วยให้ลูกค้าอยากทดลองเช่นมีการจัดบริการการนวดไทย การออกกำลังกายด้วยการเดินอโรบิกในน้ำ โยคะหรือการนั่งสมาธิ

ขั้นตอนที่ 2: การสื่อสารให้กลุ่มเป้าหมายได้รู้ถึงการให้บริการ

การสื่อสารอาจจะกระทำได้ 2 ลักษณะ ด้วยการสื่อสารแบบทางการ (Formal communication) และการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ (Informal communication) การสื่อสารแบบทางการ (Formal communication) จะมุ่งเน้นการใช้สื่อโฆษณาหรือการประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเช่นการลงโฆษณา การจัดทำแผ่นพับโฆษณา การทำการส่งเสริมการขายในรูปแบบต่างๆ การทำ Event Marketing การทำการประชาสัมพันธ์ หรือแม้แต่การจัดทำ Website เป็นการสื่อได้อย่างดีแต่ก็มีข้อเสียเพราะจะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากในการลงโฆษณาตามสื่อต่างๆ การสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ (Informal communication) การสื่อสารประเภทนี้ถือว่าสำคัญมากในการทำการตลาดสเปา เนื่องจากการให้ข้อมูลกับคนใกล้ชิด เพื่อน หรือลูกค้าที่ใช้บริการอยู่แล้ว สเปา เป็นบริการที่ต้องได้รับความเชื่อถือจากกลุ่มผู้ใช้บริการ การพูดปากต่อปาก (Word of mouth) เป็นสิ่งสำคัญมาก ดังที่ (Sawyer, 2002) ได้กล่าวไว้ว่า การสื่อสารโดยการใช้ปากต่อปากเป็นการทำการตลาดโดยใช้บุคคลอ้างอิงสามารถเพิ่มยอดขายได้ในระยะยาว

ขั้นตอนที่ 3: เข้าใจถึงลักษณะของลูกค้าและกระบวนการตัดสินใจ

การสร้างการเรียนรู้เป็นสิ่งที่มักเกิดขึ้นกับธุรกิจสเปาที่ได้เจริญเติบโตแบบก้าวกระโดด คนไทยส่วนมากยังไม่กล้าเข้าไปใช้บริการในสเปาเพราะไม่รู้จะทำตัวอย่างไรเมื่อเดินเข้าไปในสเปา การให้ข้อมูลเพื่อทำทนายในการให้ลูกค้าเป้าหมายเข้าไปใช้บริการจึงมีความจำเป็น หากลูกค้าเกิดการยอมรับในการให้บริการสเปา ว่าเป็นไปตามที่ได้ยินหรือฟังมาก็ย่อมทำให้เกิดความประทับใจสร้างเป็นประสบการณ์ที่ดี

ขั้นตอนที่ 4: เข้าใจมูลเหตุจูงใจที่ลูกค้าตัดสินใจใช้บริการสเปา

การให้บริการสเปา มักจะได้อธิบายยกขึ้นมาว่าเป็นการหาประสบการณ์ (Experience) ซึ่งกลุ่มผู้ใช้บริการได้ขยายวงกว้างจากผู้มีฐานะทางการเงินหรือทางสังคม มายังกลุ่มที่มีฐานะปานกลางโดยเฉพาะวัยทำงาน ต้องเข้าใจถึงความต้องการของผู้ใช้บริการในแต่ละสาขาอาชีพ ความต้องการอยากได้ อยากมีก็ต่างกัน บางกลุ่มอาจมีความคิดว่าขาดการเข้าไปใช้บริการในสเปาไม่ได้ถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง แต่บางคนก็มีเพียงความต้องการอยากรู้ อยากมีประสบการณ์บ้าง แต่บางคนก็มีเป้าหมายในการเข้าสเปาเพื่อการใดการหนึ่งซึ่งผู้บริหารสเปาจะต้องรู้ถึงความประสงค์ของลูกค้า Maslow 1954, ได้กล่าวว่าความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา อาหาร น้ำ ที่พักอาศัย ความปลอดภัย ความยอมรับในสังคม ความรัก สำหรับผู้ใช้บริการสเปาจะมีความต้องการที่มากกว่าปกติเพราะต้องการการยอมรับในสังคม ฐานะทางสังคมบ่งบอกถึงว่าเป็นผู้ที่มั่งคั่งนิยมในการใช้ชีวิต การได้รับการยกย่องจากคนรอบข้างก็เป็นสิ่งที่ผู้ที่มีฐานะการเงินดีต้องการ จะเห็นได้ว่าต่างคนต่างมีความต้องการที่แตกต่างกันแล้วแต่สถานะของแต่ละบุคคล สเปา

จึงมีช่องว่างทางการตลาดที่จะทำธุรกิจได้ การสร้างทัศนคติที่ดีให้กับผู้ให้บริการมีความสำคัญอย่างมากเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างอาบ อบ นวด กับ สปา นั้นมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง หากมีทัศนคติเชิงบวกก็จะส่งเสริมให้ธุรกิจขยายไปได้ไกล แต่ถ้าตรงกันข้ามก็ย่อมทำให้ธุรกิจต้องปิดตัวหรือเปลี่ยนแนวธุรกิจไปในไม่ช้า

ขั้นตอนที่ 5: ลูกค้าจะทำการตัดสินใจที่จะเลือกการให้บริการ

การยอมรับในภาพลักษณ์และตราสินค้า หรือสปา (Brand) แล้วยอมทำให้ง่ายต่อการที่จะตัดสินใจในการเลือกใช้บริการที่ได้เสนอต่อผู้ให้บริการ ภาพลักษณ์ที่ดีย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อธุรกิจ และสามารถคัดสรรลูกค้าได้ตามที่กำหนดภาพลักษณ์ของสปาได้ การจัดรูปแบบการให้บริการก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 6: การใช้บริการซ้ำหรือเลิกใช้บริการ

หากลูกค้ามีความพึงพอใจในการให้บริการของสปา ก็จะมีการมาใช้บริการซ้ำอีก แต่ถ้าลูกค้าผิดหวังต่อการให้บริการของสปาก็จะทำให้เสียลูกค้าและทำให้สูญเสียโอกาสทางธุรกิจ

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์

การดำเนินนโยบาย การจัดตั้งให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ

.....

แบบสอบถามนี้เป็นการสำรวจข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระของนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งนี้ เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ถึงบทบาทของผู้ประกอบการจัดตั้งให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพและเพื่อศึกษาทิศทางและแนวโน้มในการพัฒนาธุรกิจสปา ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสอบถามครั้งนี้จะนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการส่งเสริมธุรกิจสปา ในจังหวัดเชียงใหม่ และประเทศไทย เพื่อให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศเพื่อพัฒนารายได้ของประชาชนและประเทศชาติต่อไป

ทางผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริงจากท่าน โดยผลของการศึกษาครั้งนี้จะเก็บเป็นความลับ ท่านเท่านั้นที่จะทำให้การสำรวจครั้งนี้สัมฤทธิ์ผล จึงขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าของกิจการ

1. ชื่อ.....
2. อายุ.....
3. การศึกษาขั้นสูงสุด.....
4. เพศ
5. ตำแหน่ง.....
6. อาชีพก่อนมาดำรงตำแหน่งนี้.....

สภาพทั่วไปของธุรกิจ

1. ชื่อสถานประกอบการ.....
2. สถานที่ตั้ง ในเมือง
..... นอกเมือง
3. ระยะเวลาในการดำเนินกิจการปี.....เดือน

4. รูปแบบของการให้บริการใน สปา

วารีบำบัด (Hydro Therapy) การบำบัดด้วยโคลน (Mud Therapy)

การทำสมาธิ (Meditation) น้ำทะเลบำบัด (Thalaso Therapy)

โยคะ (Yoga) การอบสมุนไพร (Herbal Steam)

การนวดด้วยน้ำมันหอมระเหย (Aromatherapy Massage)

การนวดแบบสวีดิชหรือสวีเดน (Swedish Massage)

อื่นๆ

5. จำนวนพนักงาน..... คน

6. ต้นทุนในการดำเนินการประมาณบาท

7. ขนาดของพื้นที่ให้บริการ.....ตารางเมตร

8. จำนวนห้องห้อง

9. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนในการดำเนินการธุรกิจสปา.....บาท

10. จำนวนลูกค้าที่มาใช้บริการโดยเฉลี่ย.....คนต่อเดือน

11. เป็นกลุ่มลูกค้าประเภทใด ชาวต่างชาติร้อยละ.....

ชาวไทยร้อยละ.....

คนในพื้นที่ร้อยละ.....

คนต่างพื้นที่ร้อยละ.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจสปากับการจัดตั้งให้จังหวัดเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์กลางการให้บริการ
สุขภาพ

1. ท่านรับทราบนโยบายในการตั้งจังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ แล้วมี
ความคิดเห็นว่าอย่างไร

.....

.....

2. ท่านในฐานะเจ้าของกิจการ ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินนโยบาย จัดตั้งให้จังหวัดเชียงใหม่ให้
เป็นศูนย์กลางทางการบริการสุขภาพ (ด้านการส่งเสริมสุขภาพ) หรือไม่ มากน้อยเพียงใดแล้ว
อย่างไรบ้าง

.....

.....

3. ท่านได้เป็นสมาชิกขององค์กรหรือชมรมธุรกิจสภาหรือไม่

(ถ้าเป็นสมาชิก) สาเหตุของการเป็นสมาชิก

(ถ้าไม่เป็น) เหตุผลของการไม่เป็นสมาชิก

4. ถ้าท่านเป็นสมาชิกท่านมีบทบาทอย่างไรบ้างในองค์กรเหล่านั้น และได้รับประโยชน์จากการเป็นสมาชิกอย่างไรบ้าง

.....

5. ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายนี้หรือไม่ และท่านมีความเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ (เช่นความสำเร็จของกิจกรรมฯลฯ)

.....

6. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมของภาครัฐที่ได้ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสภาที่ท่านได้มีโอกาสเข้าร่วม

.....

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับ สภาพธุรกิจ

1. แนวโน้มของธุรกิจปัจจุบันเป็นอย่างไรบ้างและรูปแบบจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

.....

2. สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจสภาและบริการสุขภาพ

.....

3. แนวทางการพัฒนารูปแบบของธุรกิจสปา จะเป็นไปในแนวทางใด

.....

.....

.....

4. ท่านมีความเห็นว่าภาครัฐได้มีส่วนในการพัฒนาธุรกิจอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. ในการพัฒนาธุรกิจของท่าน เกิดจากแนวโน้มปัจจัยด้านใดมากกว่ากันระหว่างปัจจัยทางการตลาดและปัจจัยจากการส่งเสริมโดยภาครัฐ

.....

.....

.....

และปัจจัยทั้ง 2 มีส่วนในการพัฒนาธุรกิจของท่านอย่างไร

5.1 ปัจจัยด้านการตลาด เช่น (ทำเลที่ตั้ง, ราคา, รูปแบบ, กิจกรรมส่งเสริมการตลาด)

.....

.....

5.2 ปัจจัยด้านการส่งเสริมจากภาครัฐ

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล

นายพาสกล ชัยวิศิษฐ์ รหัส 4584756

วัน เดือน ปี เกิด

วันที่ 25 มิถุนายน 2518

ประวัติการศึกษา

ประถมศึกษา โรงเรียนปิ่นสรวงชลวิทยาลย์ จังหวัดเชียงใหม่
 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

ปริญญาตรี นิเทศศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ
 ปี พ.ศ. 2542 อาจารย์อัตราจ้าง แผนกวิชานิตศิลป์
 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ
 จังหวัดเชียงใหม่
 ปี พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบัน ประกอบธุรกิจส่วนตัว